

datum: april 2025

Beschrijving leskisten

1 Kabouterpad

Houten kabouters met kleurige mutsen nodigen de kinderen uit om opdrachtjes uit te voeren in de schoolomgeving. Door deze opdrachten maken zij kennis met de natuur rond de school; met bomen, kleine planten, diertjes en het weer. De hulp van enkele ouders is wenselijk.

2 Spelletjes in de Natuur / Scharrelkids

Ontdekkist met zes verschillende spelletjes in de natuur. Alle materialen voor de spelletjes zitten in de kist.

1. De Heksenkring: een spannend spel met doe-opdrachten
2. Voorwerpenspel: alle deelnemers verzamelen 5 verschillende voorwerpen uit de natuur
3. Natuurspel: een mini 'Levend ganzenbord' met 12 verschillende opdrachten
4. Windrichtingenspel: werken met een kompas
5. Foto's raden: twee groepjes maken foto's van de omgeving en zoeken daarna elkaars fotomomenten
6. Voelen: met blinddoeken wordt een rups nagespeeld en boombraille gespeeld

3 Buiten kijken

Deze leskist gaat over de schoolomgeving. In de meeste gevallen zal deze overeenstemmen met de situatie rondom het eigen huis van de kinderen. Een aantal aspecten van de schoolomgeving wordt door middel van speelse werkvormen behandeld.

De thema's die behandeld worden zijn: zintuigen, het weer, de bodem, kleine beestjes, wilde planten, vogels, kabouterpad

4 Peuterontdekdoos

Peuters de verschillende zintuigen laten ontdekken door ze bewust te gebruiken. De ogen om te zien, oren om te horen, een neus om mee te ruiken, een mond om mee te proeven, je vingers, handen en eigenlijk je hele huid om mee te voelen.

5 Lucht

Doel is een bewustwordingsproces op gang te brengen ten aanzien van het milieu. We willen een mentaliteitsverandering bij de leerlingen bereiken ten aanzien van hun verantwoordelijkheid tot het behoud van het milieu en we hopen dat ze daar dan ook naar gaan handelen. Veel opdrachten en proefjes. Er is vakoverschrijdend te werk gegaan, dus ook natuurkundige, historische, geografische, economische en sociale aspecten komen aan de orde.

6 Water

Schenkt aandacht aan de kringloop van het water. Een belangrijk onderdeel vormen de opdrachtkaarten met de werkbladen.

7 Water / Slootonderzoek

De kwaliteit van het oppervlaktewater maakt deel uit van de kwaliteit van ons leefmilieu. Met het proevenmateriaal dat in deze wateronderzoekskist aanwezig is, kunnen kinderen 13 proefjes/opdrachten uitvoeren.

8 Watch (veldonderzoek water)

Watch is een project, waarbij jongeren actief veldonderzoek doen naar het water in de eigen omgeving. In principe is elk type water geschikt, zolang het maar enige omvang heeft. Dit kan een rivier zijn, maar ook een stroom, kanaal, beek of sloot van minimaal twee meter breed. Een kleine poel of plas met stilstaand water is niet geschikt. Naast samenwerken leren de deelnemers veel over natuur en het milieu. Watch is bedoeld voor jongeren tussen 10 en 14 jaar: bovenbouw basisschool en onderbouw VMBO. Maar jongeren kunnen ook met hun jeugdclub, zoals een scoutinggroep of een jeugdnatuurgroep meedoen.

9 Spelen met water

Spelenderwijs komen kinderen in aanraking met een aantal aspecten van water. De kist bevat o.a. een kikkerpad en een water-doe-circuit.

10 Bodem

Het behoud van een gezonde bodem wordt een steeds grotere zorg. De lesdoos geeft kinderen inzicht in en kennis van de samenstelling, de geschiedenis, het leven in en op, het gebruik en misbruik van de bodem. Aan de orde komen zaken die zich in de bodem bevinden, maar ook wat zich daarop bevindt, zoals planten, bomen, wegen, huizen, monumenten.

11 Bijen

Bevat veel informatie over bijen. Met deze leskist kunt u in vijf groepen werken. Er zijn tafels met opdrachten, werk- en knipbladen, honing, pijpen en tabak, imkerspullen en foto's. De meeste materialen zitten in een houten bijenkast

12 Kleine beestjes

Kinderen maken op actieve wijze kennis met het leven van kleine diertjes. Zo krijgen zij meer waardering voor dit onderdeel van de natuur. Bijkomend voordeel is dat kinderen minder bang worden voor allerlei beestjes.

13 Stadsvogels

De vogels die we rond ons huis kunnen zien vormen het onderwerp ervan. De leskist bevat o.a. verrekijkers, nestkastjes, een opgezette roofvogel.

14 Jop vindt een veer

Door middel van een verhaal en een memoriespel worden de leerlingen nieuwsgierig gemaakt naar de vogels uit de eigen omgeving. Leerlingen leren wat een vogel is, de kenmerken van een vogel en de levenscyclus van een vogel. Ze maken kennis met acht vogels uit de eigen omgeving.

15 Professor van Viegen ziet ze vliegen (vogels)

Met deze leskist en handleiding kan de docent een lessenserie organiseren waarin leerlingen onderzoek gaan doen naar vogels. Zo komen ze onder andere te weten dat er veel verschillende soorten vogels zijn en dat deze vogelsoorten zijn aangepast aan de omgeving waarin ze leven. Aan de orde komen onder andere nestelen, biotoop, vogeltrek, het belang van veren, vogels 'spotten', gedrag van vogels.

16 Kluts (dieren en hun biotopen)

Kluts is een aansprekende leskist, met het thema 'biotopen'. Aan de hand van acht dieren worden op een toegankelijke manier evenzoveel biotopen geïntroduceerd aan de kinderen. Op een zekere dag staan in de klas acht verschillende dieren uit acht verschillende landschappen. Aan elk dier hangt een kaartje met de tekst 'ik ben de kluts kwijt'. Ze weten niet waar ze wonen, wie hun burens zijn, voor wie ze moeten oppassen, wat ze graag lusten, hoe ze hun nestje moeten bouwen enzovoorts. Kunnen de leerlingen de dieren helpen om de 'kluts' weer terug te vinden?

17 Jopie Mol (bodem)

Jopie Mol is een natuurprogramma voor kinderen van 4 tot 6 jaar, over het thema bodem en bodemgebruik. Het is een vijfdaags project dat zich bij voorkeur op vijf opeenvolgende dagen afspeelt. Jopie Mol is een molletje dat graag een keer naar buiten wil. De kinderen ontmoeten Jopie Mol voor het eerst op maandag in zijn hol onder de grond. Hij is zenuwachtig en vraagt de kinderen om hulp. In de map zitten alle documenten en een cd waarin de opzet digitaal is opgenomen, inclusief het Jopie-lied en de diverse bijlagen.

18 Lieveheersbeestje

Een eerste kennismaking met natuurbeleving, waarbij gekozen is voor het kriebelkruipbeestje "het lieveheersbeestje", dat door kinderen als een heel lief diertje wordt ervaren.

19 Fossielen

In dit kistje zitten veel fossielen, die kinderen informatie geven over de organismen die ooit op aarde hebben geleefd. De sporen en afdrucken kunnen ons veel over hen vertellen.

20 Paddenstoelen voor peuters en kleuters

Met deze kist wordt de verwondering over en de bewondering voor paddenstoelen gestimuleerd. Daarnaast wordt het thema "paddenstoel" gebruikt voor bewegingsspeel en creatieve activiteiten.

21 Boomfeestdag

Deze leskist is speciaal ontwikkeld bij de bomenmappen van de Nationale Boomfeestdag. Hij bevat veel veldwerkmateriaal en is ideaal als voorbereiding voor uw schoolbosdag.

22 Bomen

Behandelt het thema "boom". Het gehele jaar te gebruiken door seizoensgerichte kaarten. De mappen sluiten aan bij de ontwikkelingsstadia van het kind ten opzichte van de natuur. Ze zijn zonder veel voorbereiding direct te gebruiken.

23 Boompje groot

Kennismaking met de bomen en struiken in de schoolomgeving. Verschillen leren ontdekken tussen bomen en struiken en tussen bomen onderling.

Het leren kennen van bomen als productiegewas en hout als gebruiksmateriaal. Herkennen van alledaagse voorwerpen die van hout gemaakt zijn. Verschillende houtsoorten vergelijken.

Onderdelen: blindemannetje, een boom alleen, kleine boompjes-grote bomen, boom in de vier seizoenen, de stam, zaden en vruchten, bladeren, hout, paddenstoelen, kabouterpad.

24 Tiny Forest Ranger lesbox

Tiny Forest educatiepakket met alle spullen die je nodig hebt voor de uitvoering én de volledige Tiny Forest Ranger uitrusting. Een greep uit de inhoud van de lesbox: lesbrieven, voorleesboek Timmie Tor, bomenwaaier, potloepjes, boomhoogtemeter, diverse zoekkaarten, slaapmaskers, verrekijker, kompassen, tekenkaart, tuinhandschoenen. Los bij de lesbox afvalgrijpers en een paraplu.

25 Het weer

Met de leskist **Het Weer** kunnen leerlingen gedurende één schoolweek het weer gaan volgen door zelf metingen te verrichten. Daarnaast is er lesmateriaal over o.a. vliegers, zonnewijzers, weersvoorspelling.

26 Weerbericht

Met deze kist gaan de leerlingen zelf het weerbericht maken. Daartoe leren zij eerst hoe zij temperatuur, windkracht en neerslag kunnen meten, de windrichting en bewolking kunnen bepalen en hoe je deze gegevens op een weerkaart zet. Leerlingen ontdekken dit via verschillende media en werkwijzen. Daarna volgt een test per thema en wordt het weerbericht gemaakt.

27 Energie

Helpt de kinderen inzicht te krijgen in de problematiek ten aanzien van het opraken van onze energiebronnen. Het materiaal wordt op een speelse en onderzoekende manier aangeboden. Veel opdrachten en proefjes.

28 Alternatieve energie (onder constructie)

29 Energie (duurzaam)

Twee aspecten komen aan de orde: zuinig omgaan met energie en **duurzame** energie gebruiken. Leerlingen uit groep 7 en 8 hebben wel veel ervaring met energie en energiegebruik, maar ze kunnen de begrippen die daarmee samenhangen vaak nog niet zo goed gebruiken.

30 Spelen met chemie

De kist bestaat uit een aantal lessen rondom chemie en techniek. Het doel is deze onderwerpen dichter bij de belevingswereld van de leerlingen te brengen. De kinderen onderzoeken verschijnselen, waarbij steeds de nadruk ligt op één van de vier elementen: water, aarde, lucht en vuur.

31 Meten en wegen

De leskist bevat alle hulpmiddelen om praktisch rekenen in de schoolomgeving vorm te geven. Door eerst te schatten en later te meten wordt het denken in dimensies gestimuleerd. De leerling leert omgaan met verschillende instrumenten zoals: stopwatch, rekenmachine, waterpas en boomhoogtemeter.

32 Magneten

Magneten oefenen een grote aantrekkingskracht uit op kinderen. Met de materialen voor deze ontdekhoek kunnen ze vrij experimenteren en ontdekken. Zo leren ze spelenderwijs de eigenschappen van magneten kennen. Vraagmapjes geven u de mogelijkheid om leerlingen wat meer houvast te geven bij hun ontdekkingen.

33 Pieter de Pier (afval)

Spelenderwijs leren kinderen de verschillende soorten afval scheiden. Het accent ligt daarbij op het onderscheid tussen composteerbaar en niet-composteerbaar afval. Spel, loepjes en werkbladen. Voor binnen en buiten.

34 Riolering (regenwater en afvalwater)

Dit lespakket over **regen- en afvalwater** neemt de leerlingen op een speelse manier mee naar de wereld achter dat afvoerputje, het gat in de wc en de putten in de straat. Een wereld van buizen, pompen, wadi's, en putten. Waar gaat het water heen, wat doen we ermee en waarom is dat belangrijk voor volksgezondheid, droge voeten en het milieu?

De handleiding bevat lessen en materialen voor alle groepen en kan als complete leerlijn worden ingezet.

35 Papier maken

De productie van papier is een aanslag op het bomenbestand. Door het papier te recyclen kan dit worden beperkt. Een goede en erg leuke manier om te kijken hoe dat recyclen in zijn werk gaat, is om zelf papier te maken van oud papier (bijvoorbeeld eierdozen).

36 Smaaklessen

Smaaklessen heeft als doel kinderen gevoelig te maken voor een nieuwe beleving van voedsel. Hiermee raken ze hopelijk meer geïnteresseerd in: waar hun voedsel vandaan komt en naar het verhaal achter het product, eetcultuur, ambachtelijkheid en tradities. Smaaklessen wil kinderen tevens bewust maken van de invloed die hun voedselkeus heeft op hun gezondheid.

37 Kaas maken

Met deze kist ontdekken de leerlingen hoe kaas gemaakt wordt. De kist bevat alle materialen en uitleg die nodig zijn om een aantal kleine kaasjes te maken. U hoeft alleen te zorgen voor de ingrediënten: melk, karnemelk, zout, zuursel en stremsel. De handleiding vermeldt waar zuursel en stremsel verkrijgbaar zijn.

38 WonderWeb (biodiversiteit)

Iedereen komt dagelijks in aanraking met de verscheidenheid in de natuur. Heel vaak gebeurt dat onbewust, zonder erbij na te denken. Juist als je gericht leert kijken, dan verbaas je je over deze grote verscheidenheid in je eigen omgeving. Daarover gaat WonderWeb: op eenvoudige, fascinerende en speelse wijze kennismaken met de verscheidenheid en rijkdom van de natuur (biodiversiteit) in de eigen schoolomgeving.

39 Moendoes (wetenschappelijk onderzoek)

Expeditie Moendoes is een spel waarbij leerlingen spelenderwijs kennismaken met het doen van wetenschappelijk onderzoek. Het spel laat zien dat het in de wetenschap niet gaat om **heel veel weten**, maar juist om nieuwsgierigheid, creativiteit en logisch redeneren. Het spel begint met een verhaal over drie wetenschappers die op de planeet Moendoes terechtkomen en daar kennismaken met de bewoners, de Moendianen. Dan gaan de leerlingen zelf aan de slag en proberen aan de hand van plaatjes, teksten en andere bronnen allerlei vragen over Moendoes te beantwoorden. Een ontdekkingsreis in de klas dus.

40 Grijs, Groen & Gelukkig / Natuurkoffer Groen doet Goed

Deze kist laat (licht demeterende) ouderen de positieve effecten van de natuur ervaren. Zij hebben vaak weinig toegang tot de natuur, terwijl dit juist hun welbevinden kan bevorderen. Met de gevarieerde natuurbelevingsactiviteiten uit deze kist komen de mensen in contact met de natuur, staan stil bij de schoonheid ervan en halen natuurherinneringen op.